

Oglasnik

lavantinske škofije.

Vsebina. 1. Postni pastirski list za leto 1925. — 2. Postna postava za leto 1925. — 3. Fastenmandat für das Jahr 1925. — 4. Sveta birma v mariborski stolnici. — 5. Kanonična vizitacija. — 6. Quaestiones theologicae anno 1925. exarandae. — 7. Pastoralna konferenčna vprašanja za leto 1925. — 8. Župnijski izpiti. — 9. Examen triennale subeundum anno 1925. — 10. Sveta olja. — 11. Osebna naznanila.

1.

Postni pastirski list za leto 1925.

A N D R E J,

po usmiljenju božjem in milosti apostolskega sedeža škof lavantinski,
apostolski administrator v Slovenski Krajini in v Mežiški dolini,

vsem svojim dragim duhovnikom in ljubim vernikom izroča nadpastirski pozdrav in blagoslov v Gospodu
našem Jezusu Kristusu.

Preljubi verniki!

Vselej, kadar se leto obrne in iz starega postane novo, se mi zdi, da vsak odrasli, razumni človek gleda nazaj v staro leto ter obnavlja spomine, prijetne in neljube, žalostne in vesele, srečne in nesrečne. Iz tega premišljevanja pa se mu nehoté obrne razum v novo leto in nanovo razmišlja, kako se bo moral uravnati, da mu novo leto donese več prijetnosti in sreče, več veselja in radosti kakor preminulo staro leto. Tudi jaz bi se pred Vami danes najprej rad ozrl nazaj v prošlo leto in potem šele delal z Vami načrte za novo leto. Predragi v Gospodu! Lansko leto sem se mnogo gibal med svojimi škofljani. Obiskal sem več kot 70 župnij, v njih oznanoval besedo božjo in delil svete zakramente, zlasti zakrament sv. birme, katero sem podelil trinajstim manj kakor petindvajset tisoč vernikom. Poleg tega sem opazoval cerkvene razmere in navade po posameznih župnijah in dajal nasvete častitim gospodom duhovnikom, kako naj ravnajo zlasti v bolj kočljivih zadevah. Poleg tega pa ne smem pozabiti tudi na Vas, predragi verniki, ki ste me povsod, koder sem hodil, sprejeli s tolikim sijajem, z resnično iskrenim veseljem in s tako ljubeznivo prijaznostjo, da sem bil prepogosto do dna

srca ginjen. Dobro vem, da nisem zaslužil tolike časti, ker sem še malo časa med Vami in se še doslej nisem mogel za Vas tako vsestransko potruditi in žrtvovati, kakor bi bil želel, zato pa sem bil tembolj prepričan, da so Vaši pozdravi, Vaši slovesni sprejemi veljali ne toliko lavantinskemu škofu, ampak so imeli globljo versko podlago. Hoteli ste počastiti naslednika apostolov, katoliškega škofa, Vam od sv. Očeta poslanega. In zato je moja dolžnost, da se Vam za vse usluge, prijaznosti, dobrote in ljubeznivosti, ki ste mi jih izkazali o priliki škofovega obiskovanja po posameznih župnijah iz dna srca zahvalim, zlasti želeč, da Vam ljubi Jezus, v čigar imenu sem k Vam prišel, s svojo milostjo in ljubeznijo povrne ves Vaš trud, vso Vašo skrb in ljubeznivost sto in tisočero. To bodi moja nadpastirska zahvala, vsem ljubim vernikom v trajen, blag in nevenljiv spomin.

Ko pa sem že pri zahvali, moram še nadaljevati. Takoj, ko sem bil ustoličen na lavantinsko stolico sv. Andreja v Mariboru, sem opazil, da je svetovna vojska tudi našim škofijskim zavodom zasekala mnogo občutljivih ran. Med vsemi pa je najbolj zdelala naše škofijsko dijaško semenišče. Ostala je — hvala Bogu — hiša z vrtom, vsa druga sredstva pa je svetovna vojna

vzela. Takoj po nastopu svoje službe sem se obrnil do Vas za pomoč v tej resnični sili. Kako? Ali naj bomo brez semenišča, brez naraščaja za duhovski stan? Ali naj revnim in nadarjenim dijakom ostane pot v višje šole vedno zaprta? Saj je vendar sveti tridentinski zbor pred skoro štiristo leti škofom naročil, naj zasnujejo semenišča, kjer naj se vzgajajo mladeniči — še posebno iz revnih slojev — in pripravljajo za duhovski poklic. V svesti si te dolžnosti sem Vas lansko leto zaprosil za pomoč, da moramo ohraniti škofijski zavod in ako mogoče, ga še razširiti. Vi ste se, dragi moji, plemenito odzvali mojemu nadpastirskemu vabilu in vsako kvaterno nedeljo po svojih močeh prispevali v prilog dijaškega semenišča. Hvala Bogu večnemu in Vašim blagim srcem, moja prošnja ni bila zastonj. Dobil smo od duhovnikov in vernikov, bodisi v denarju, bodisi v živilih toliko podpore, da imamo letos 65 gojencev, ki se vsaj deloma vzgajajo na podlagi milih darov naših vernikov po škofiji. Račun o gospodarstvu v semenišču bom polagal vsako leto v škofijskem „Oglasniku“ in pri Vašem domačem dušnem pastirju boste lahko zvedeli, kako se je vsako leto gospodarilo, koliko je bilo dohodkov, koliko stroškov, skratka, kako so se porabili mili darovi, ki ste jih darovali dijaškemu semenišču. Ko se Vam danes vsem in vsakemu posebej zahvalim za vse dobrote, ki ste jih lansko leto žrtvovali škofijskemu zavodu, moram takoj dostaviti svoji zahvali tudi prošnjo za bodoče. Predragi verniki! Nič me ne žalam, da Vas moram zopet molelovati za milodare v prid semenišču. Saj ne prošim zase, prošim pa za Vaše sinove, ki imajo ali pa bodo v prihodnje imeli poklic za duhovski stan. Tem, zlasti revnim, smo dolžni pomagati, da poklica ne izgube, temveč si ga šele utrde v zavodu pod vodstvom resnobnih in pobožnih duhovnikov, daleč proč od svetovnega vrvenja in mladostnih zablod. Dela je veliko, ali delavcev je malo. Tako je govoril pred apostoli naš Zveličar. Jaz bi po teh besedah gledé na našo škofijo rekel: Škofija je velika in dela je veliko, toda delavcev je že sedaj premalo, kaj pa bo v bodočnosti, ako z vsemi silami ne delujemo na to, da se število naših bogoslovcev in potem tudi duhovnikov zdatno pomnoži. Moja želja je ta, da bi imeli vsako leto vsaj sto dijakov v škofijskem semenišču. Potem bi bilo upati, da lavantinski škofiji tudi v bodoče ne zmanjka duhovnikov in vrlih dušnih pastirjev. Zato pa Vas, preljubi verniki, ponovno prošim: Kadar pride zopet kvaterno nedelja in Vas vabijo častiti duhovniki k darovanju, ne odtegnite se temu dobremu delu, ampak prispevajte s svojimi darovi po moči, ker s tem podpirate svojo drago domačo škofijo, da ji ne pomanjka delavcev v vinogradu Gospodovem.

* * *

Sedaj pa se poslovimo od starega leta in obrnimo v novo leto. Kaj nam prinaša novo leto?

Na praznik vnebohoda Gospodovega so sveti Oče v Rimu slovesno oznanili, da bo leto 1925. jubilejsko, sveto leto. In na predvečer božičnega praznika so se v cerkvi sv. Petra slovesno odprla jubilejska vrata, ki so sicer zazidana in jih sv. Oče samo za sv. leto v največji slovesnosti odpró. Ob koncu svetega leta — (to bo letos na predvečer božičnega praznika) — pa jih zopet svečano zapró in zazidajo.

Kaj je torej sveto leto?

Da me boste prav umeli, moram poseči daleč nazaj v preteklost. Sveto, jubilejsko leto so imeli in radostno praznovali že nekdanji Izraelci. V tretji knjigi Mozesovi (25, 8 nsl.) beremo: Gospod je govoril Mozesu: „Štej sedem letnih tednov, to je sedemkrat sedem, kar znese 49 let, in sedmi mesec, deseti dan tega meseca, trobi s trobento ob času sprave po vsej vaši deželi. In posvečuj petdeseto leto, in ga naznani za odpustek vsem prebivavcem svoje dežele, zakaj to je sveto leto. Človek pridi zopet k svoji lastnini in sleherni se vrni k poprejšnji rodovini, zakaj sveto je petdeseto leto.“ Iz nadaljnjih besedi sv. pisma še povzamemo, da je jubilejsko leto izraelskemu ljudstvu pridonajalo mnogo dobrin. Tega leta je imela počivati vsa zemlja, izraelski sužnji so dobili prostost, vsi stari dolgovi z malimi izjemami so bili odpuščeni; odprodana zemlja se je morala vrniti prvotnemu lastniku. Že iz tega razvidite, da je bilo sveto leto pri Izraelcih leto milosti in usmiljenja in splošne radosti. A vendar je bilo samo predpodoba onega duhovnega prevrata ter osvobojenja od greha, ki nam ga je prinesel v novi zavezi božji Odrašenik s svojim trpljenjem in smrtjo na lesu sv. križa. On sam obrača nase besede proroka Izaije (61, 1) rekoč: „Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil in me poslal oznanjevat evangelij ubogim, ozdravljat potrta srca, oznanjat jetnikom izpuščenje in slepim pogled, dajat zatiranim prostost, razglaševat prijetno leto Gospodovo in dan povračila.“ Tako je pravzaprav po Kristusu Zveličarju prišlo na svet trajno duhovno sveto leto, ki nam ponuja vsak dan duhovnih milosti in nam kaže ob vsaki priliki ljubezen in usmiljenje Gospodovo.

Ali za Cerkev, ki ob vsaki priliki išče posebnih potov, ki držé do srca človekovega, da tako svoje vernike vedno bolj in bolj vname za dobro in utrdi v krščanskih čednostih, za Cerkev, pravim, so bili spomini na jubilejsko leto v stari zavezi povod, da se je tudi v novem zakonu odmeril čas, ko so se vernikom, rekel bi, z odprtimi rokami delile duhovne milosti in dobrote v dosego večnega življenja in v pomirjenje človeškega srca. Kakor so si Izraelci v jubilejskem letu izboljšali svoj gospodarski položaj, tako se verniki v novi zavezi ob svetem letu duhovno prerodé

se oprosté greha in v obilni meri zajemajo milost božjo iz studencev božjega usmiljenja.

* * *

Sedaj pa Vam moram nekoliko povedati iz zgodovine svetega leta. Kdaj se je prvič razpisalo? Poslušajte! V 13. stoletju se je zaradi pogostih vojsk med krščanskimi narodi in zaradi oholosti raznih izobčenih posvetnih vladarjev prvotna bogoljubnost vernih kristjanov poizgubila in na nje mesto je stopil posvetni duh prevzetnosti in oholosti. Pobožni trpin papež Bonifacij VIII. pa je v tistem času l. 1300 razpisal popoln odpustek za vse rimske romarje, ki bodo glavne rimske cerkve pobožno obiskali, sprejeli sv. zakramente in ovršili še nekatere druge pobožne vaje. Ko se je novica, da je rimski papež razpisal sveto leto v mesto Rim, raznesla po svetu, se je od raznih krajev vzdignilo toliko romarjev na božjo pot v Rim, da je bilo celo leto — kakor piše zgodovinar in očividec Ivan Villani — v večnem mestu po dvestotisoč romarjev poleg domačih mestjanov, a navzlic toliki množini je vladal skozi celo leto v Rimu najlepši mir.

Zakaj je papež baš v Rimu razpisal sveto leto, posnemamo iz besedi, s katerimi je Bonifacij VIII. oznanil sveto leto. Gre se namreč, pravi, za častni spomin na sveta apostola Petra in Pavla. Njih sveta trupla so našla svojo grobnico v Rimu, a njima se ima sveta Cerkev zahvaliti za svoj osnutek in svoje odlično prvenstvo. Redna in v stalnih presledkih ponovljena rimska romanja morajo dodobra dokazati, da je Rim skupna domovina vseh kristjanov in po božji naredbi določena prestolnica namestnika Kristusovega in naslednika sv. Petra, odkoder se svit nebeških nauk in apostolska oblast kakor iz glave širi po vseh udih. V Rimu najdejo kristjanje popolno pomirjenje z Bogom tudi za tiste grehe, ki so na posebni način pridržani vrhovni cerkveni oblasti.

Od leta 1300. nadalje se je sveto leto imelo obhajati vsakih sto let. Toda, ker bi se na ta način primeroma le malo ljudi moglo udeležiti te izredne slavnosti, je že l. 1343. papež Klement VI. določil, da se redno sveto leto obhaja vsakih 50 let. A kmalu se je zdelo, da tudi doba petdesetih let je predolga, ker bi se tudi takrat večina ljudi ne mogla udeležiti nobenega svetega leta. Zato je papež Pavel II. odredil l. 1470., da se jubilejsko leto praznuje redno vsakih 25 let. In ta naredba je še danes v veljavi.

* * *

Sedaj pa poslušajte, kaj nam prinaša letošnje sveto leto. To leto, predragi verniki, se spolnuje beseda apostola Pavla, ki pravi, (II. Kor. 6, 2): Glejte, to je prijeten čas, to so dnevi zveličanja! Cerkev namreč to leto vernikom deli v večji meri duhovnih darov, s katerimi razpolaga. Ona odpira svojim vernikom duhovno zakladnico, v kateri so zbrane vse

zasluge Gospoda našega Jezusa Kristusa, preblazene Device Marije in vseh svetnikov. Iz te zakladnice bodo zajemali vsi verniki, ki se vredno udeležé svetega leta. Toda o svetem letu nas sveti Oče Pij XI. vabijo v Rim, da se tam v duhu prenovimo, poživimo in utrdimo. Naj Vam nekaj besedi iz vabila sv. Očeta navedem.

„Pridite v mesto — pravijo — katero je odbral Jezus Kristus, naš Odrešenik, da naj bo središče njegove vere in prestolnica Njegovega Namestnika. Pridite v mesto, iz katerega Vam izvira najčistejši studenec svetih nauk in nebeškega oproščenja. Tukaj bo Vaš skupni Oče, ki ga Vi ljubite in kateri Vas ljubi, za Vas molil. Tu se boste bližali grobovom apostolskih prvakov in najstarejšim relikvijam svetih mučnikov. Tu Vam bodo odprti božji hramovi, ki so izza toliko stoletij pozidani v slavo božjo in svetih nebeščanov, ki se odlikujejo z veličajnostjo in umetnostjo, da jih širni svet občuduje in se jim bo čudil tudi v bodoče. Ako te spomenike krščanske umetnosti pobožno obhodite, se bode vera Vaša čudno dvignila in srca Vaša se bodo vnela za dobro in mnogo bolji, poživljeni na duši se boste vračali nazaj v svoj kraj. Ni Vam treba, da po Rimu hodite, kakor to delajo vsak dan razni popotniki in tujci, ampak iščite tega, kar je sveto, zberite se v duhu pokore, v licu, nastopu, obleki bodite čedni in jedino za to se pobrinite, kako poskrbite najbolje za svoje duše.“

Tako nas očetoysko in resnobno vabi v Rim naš predobri sv. Oče Pij XI.

Kaj pa je glavni vzrok tega vabila? Zakaj sv. Oče tako milo vabi svoje vernike to leto v Rim? Zakaj? Zato, da nam odpre sveto zakladnico, iz katere nam bodo odpuščene vse časne kazni, ki smo jih za svoje grehe zaslužili. Z drugimi besedami: sveti Oče hoče, da se udeležimo popolnega jubilejskega odpustka.

Sedaj pa Vam moram povedati še, kaj nam bo storiti, da dosežemo v Rimu popoln jubilejski odpustek.

1. Se moramo skesano spovedati, prejeti vredno sv. obhajilo ter se kesati vseh svojih tudi najmanjših grehov celega svojega življenja.

2. Moramo obiskati štiri glavne rimske bazilike: cerkev sv. Petra, sv. Pavla, sv. Marije Večje in sv. Janeza v Lateranu.

3. Moramo moliti po namenu sv. Očeta. Kaj je splošen namen sv. Očeta v zadobljenje sv. odpustkov, to Vam je že splošno znano. Molimo namreč za razširjenje sv. Cerkve, zato da bi nehale krive vere, da bi ugasnil razkol, da bi vladala mir in edinost med krščanskimi vladarji. Letos pa je sv. Oče naznanil prav posebno trojni namen, na kateri naj v Rimu romarji goreče molijo:

Prvič, da se doseže mir med ljudmi. In o tem svojem namenu sv. Oče sami takole govore: „Vsi Vi brez dvojbe, dobro znadete, kakšni so nameni sv. Očeta v zadobljenje popolnega odpustka. Toda o priliki tega največega jubileja imamo še tudi poseben namen, na

kateri hočemo, da vsi z Nami molite. Govorim o miru, a ne o tistem, ki je v pogodbah zapisan, marveč o miru, ki je v srca vžgan. Ta mir je treba vrniti narodom. Če pa ta mir tudi ni več tako daleč, kakor je bil še nedavno, vendar še ni tako blizu, kakor bi Mi želeli in ves svet. Ako boste torej Vi, domačini in romarji v večnem mestu, za ta mir milo prosili s srcem, očiščenim od greha in razpaljenim od svete ljubezni, klečeč na grobovih svetih apostolov, potem se smem nadejati, da se bo Kristus, knez miru, ki je nekdanj valove na Galilejskem morju z jednim migljajem utolažil, naposled tudi nas usmilil in viharjem, ki tako razmetavajo Evropo, zapovedal, da se poležejo in po-tihnejo!“

Kaj ne, predragi, to je glas najboljšega Očeta, ki svojim duhovnim otrokom tako želi, da bi v miru, edinstvi, zadovoljnosti med seboj živeli. Molimo, molimo ob raznih prilikah, da izprosimo tudi nam vsem tako zaželjenega miru v domači hiši, v občini in državi!

Drugi namen svetega Očeta je: da bi se vsi, ki niso katoličani, vrnili v pravo Cerkev Kristusovo. Pač res, toplo nam je moliti v ta namen celo leto po vseh naših cerkvah, a osobito naj naši romarji v Rimu na grobu sv. Petra, „ki je temelj in izvir cerkvene edinosti“ iz dna srca povzdignejo glas molitve k Bogu, da bi vsi kristjani odprli srca glasu božje milosti in vnišli v ovčjak, kateremu je pastir sv. Peter, da se tako oživi molitva Gospodova, da „bodo vsi eno“, da bo „en hlev in en pastir“.

Tretji namen svetega Očeta pa je: da se razmere v Palestini ali sveti deželi končno tako uredé, kakor to zahteva pravica, katera morajo biti deležni tudi katoličani. — Zato bomo molili, da bi Gospod Bog varoval pravice preganjanih kristjanov v sveti deželi, katero je sam Sin božji posvetil s svojim življenjem in delom in napojil z lastno krvjo.

Kdor bo vse to, kar se zahteva in sem Vam pravkar razložil, natančno v Rimu opravil, dobil bo popolni jubilejski odpustek: njemu bodo odpuščene vse časne kazni, ki bi jih imel pretrpeti ali na tem svetu ali pa na onem svetu v vicah. — O, koliko duhovnih dobrot!

* * *

Preljubi verniki! Iz vseh mojih dosedanjih besedi ste spoznali, da Vas pravzaprav v svetem letu 1925.

Maribor ob novem letu 1925.

vabim v večno mesto Rim na božjo pot. In res je tako. Sicer vem, da jih je mnogo med Vami, ki radi svojih nujnih opravkov ne morejo od doma. Drugi mislijo, da ne bodo zmogli stroškov. Vsem tem ne bom prigovarjal. Toda prepričan sem, da jih je prav mnogo, ki bi se radi udeležili rimskega romanja, pa jim zato manjka še zadnje pobude. Ta zadnji opomin bi Vam rad poslal danes širom lavantinske škofije. Predragi! Dvignite se in romajte v večno mesto, zakaj vabi vas sam sv. Oče Pij XI. On želi videti okrog sebe v svetem letu vernike s celega sveta. In res so že napovedani romarji iz najdaljnejših pokrajin, iz Avstralije in Amerike, s Kitajskega in iz Afrike. In mi naj bi ostali doma, ki smo skoro najbližji sosedje večnemu mestu izven Italije? Ne, dobri otroci se radi zbirajo okrog svojega milega in skrbnega očeta, in mi naj bi zaostali, ki kot zvesti katoličani ljubimo svetega Očeta, naslednika Petrovega, namestnika Kristusovega? Pojdi torej, kdor more na to sveto božjo pot, kjer bomo očistili svoje srce vseh grešnih madežev in s čistim pogledom zrli v častitljivi obraz papeža Pija XI. Pojdi, kdor more v sveto mesto, kjer počivata prvaka izmed apostolov Peter in Pavel. Tam se bomo zbrali na njiju grobovih in molili skupno za blagor vseh domačih, vseh naših dragih Lavantincev. Pojdi, kdor more, z nami, da obišče grobove raznih svetih mučenikov, da pogleda v Kolosej, kjer so nekdanj srčni mučeniki za Kristusa življenje dajali pred razbesnelimi divjimi zverinami. Pojdimo v katakombe, v podzemne rove, da vidimo, kamo so prvi kristjani svoje mučenike pokopavali in se pri njih grobovih po noči k službi božji zbirali. Pojdimo in pogledimo v misijonsko razstavo, ki se je po načrtu sv. Očeta otvorila v svetem letu samo zato, da verniki od vsega sveta vidijo, kako je misijonska misel in misijonsko delovanje že poseglo do kraja sveta in med najbolj zapuščene narode, pa tudi zato, da se verniki še bolj živo zavzamejo za razširjanje svete vere. Ne smem prezreti tudi to, da se bomo na potu ustavili tudi v Padovi, kjer bomo počastili velikega čudodelnika sv. Antona, in pa v Assisih na grobu sv. Frančiška Serafskega.

Tej pobudi, dragi verniki, nimam ničesar drugega pristaviti, nego to: Romanje bomo imeli. Tudi jaz pojdem s svojimi Lavantinci v večno mesto. Kdor more in utegne, naj se nam pridruži! Gospod Bog pa nam daj srečen pot in zadovoljiv povratek!

Blagoslov Boga Očeta in Sina in svetega Duha pridi nad nas vse in ostani vedno z nami! Amen.

† Andrej I. r.
škof lavantinski.

Opomba. Letošnji pastirski list naj se prebere vernikom raz leco na nedeljo Sexagesima. Postna postava pa na nedeljo Quinquagesima. — Nemški prevod pastirskega lista se bo pravočasno poslal v župnije, kjer se pridiguje v nemškem jeziku. Razen tega bo nekaj izvodov na razpolago v škofijski pisarni.

Postna postava za leto 1925.

V zmislu občnih postnih zapovedi¹ in na podlagi pooblastila, podeljenega od svete stolice z odlokom svete konciljske kongregacije z dne 4. januarja 1922, se določi za leto 1925 naslednja postna postava:

I. Dnevi, ob katerih je zapovedano, v jedi si pritrpati in obenem zdržati se mesnih jedi (tudi mesne juhe), torej popolni ali ostri postni dnevi so ti le:

1. pepelnica;
2. petki štiridesetdanskega posta in velika sobota dopoldne (od poldneva naprej neha za ta dan abstinenca in jejunij);
3. petki kvatrnih tednov;
4. bilje ali dnevi pred Duhovim (Binkoštni), pred praznikoma vnebovzjetja device Marije in Vseh svetnikov ter pred Božičem.

II. Dnevi, ob katerih je sicer dovoljeno meso uživati, toda le enkrat na dan se nasititi, zjutraj in na večer pa le kaj malega zaužiti, so naslednji:

1. vsi dnevi štiridesetdanskega posta (tudi veliki četrtek) razen nedelj (med temi so, kakor že zgoraj I. 1., 2. in 3. omenjeno, pepelnica, petki in velika sobota dopoldne popolni ali ostri postni dnevi);
2. srede in sobote štirih kvatrnih tednov.

III. Dnevi, ob katerih je prepovedano le zauživanje mesa in mesne juhe, pa je dovoljeno, večkrat na dan se nasititi, so vsi ostali petki celega leta.

IV. Ob nedeljah in zapovedanih praznikih preneha vsak post, bodisi da bi bilo treba zdržati se mesnih jedi ali si pritrpati ali obojno; izvzet pa je praznik štiridesetdanskega posta, ob katerem preneha le dolžnost zdržati se mesnih jedi, treba pa je si pritrpati pri jedi. To velja tudi za odpravljene praznike, ako se obhajajo z redno službo božjo in ob obilni udeležbi vernikov. Post ob biljah pred prazniki se ne preloži na prejšnji dan, ampak izostane, ako pride bilja na nedeljo ali praznik.

V. Kar se tiče olajšave zapovedi, zdržati se mesnih jedi, velja nastopna določba, in sicer:

1. Le za posamezne kraje: Kjer se ob petkih ali drugih takih dnevih, ob katerih je prepovedano jesti meso, vrši sejem in se shaja mnogo ljudstva, tam je dovoljeno, ta sejmski dan uživati meso. Ta dovolitev velja pa le za kraj, v katerem je sejem, torej ne za druge kraje (trge, vasi), ki morda spadajo še k tisti župniji.

2. Za pojedine osebe se dovoljuje naslednje:

a) Vse dni med letom, izvzemši pepelnico, veliki petek in bilji pred Binkoštni in pred Božičem, smejo uživati mesne jedi delavci v rudokopih in v tovarnah ali fabrikah; potniki, ki obedujejo v gostilnah in krč-

mah; tudi drugi, ki n. pr. v mestih, trgih in podrugod hodijo v gostilne na hrano.

b) Vse dni razen velikega petka smejo zauživati mesne jedi vojaki, orožniki in finančni stražniki; kaznjenci v javnih ječah, kuharji in peki v teh jetnišnicah, kakor tudi aktivni uradniki in pazniki teh zavodov; dalje kondukterji ali sprevodniki na železnicah; tisti, ki potujejo z železnico in morajo obedovati po gostilnah železniških postaj; bolniki v toplicah, na slatinah ali v drugih zdravilstvenih zavodih, s svojimi domačimi in strežniki vred. Ta olajšava pa ne velja za nje, ki le za kratek čas ali zaradi razveseljevanja obiskujejo zdravilišča ali toplice.

c) Vse dni med letom brez izjeme smejo mesne jedi uživati taki reveži, ki si vsled velikega siromaštva ne morejo izbirati živil in so prisiljeni jesti, karkoli se jim podari; ako pa dobijo za miloščino postne jedi, ne smejo uživati mesa; nadalje osebe, katere in dokler morajo (n. pr. hlapci ali deklice) prebivati pri takih ljudeh, ki jim ne dajo postnih jedi; skrbijo pa naj, da se vsaj veliki petek zdržijo uživanja mesa.

VI. Ob vseh postnih dnevih, bodisi meso jesti prepovedano ali ne, je dovoljeno uživanje mlečnih in jajčnih jedi ter raba mesne zabele (začimbe) ne le pri obedu, temveč tudi pri malem zaužitku.

VII. Ni prepovedano, uživati pri isti pojedini ribe in meso; tudi se more obed zamenjati z večernim okrepcilom (t. j. dovoljeno je, da opoldne samo kaj malega zaužijemo, pa se zvečer nasitimo ali imamo glavno kosilo).

VIII. Slednjič je treba opomniti še to le:

a) Vsem, ki uživajo mesne jedi ob sobotah štiridesetdanskega posta, ob sredah in sobotah kvatrnih tednov in kadarkoli pride kateri odpravljenih praznikov, ki pa se še slovesno obhaja, na postni dan, kakor tudi vsem, ki se poslužujejo olajšav navedenih v točki V., se priporoča, naj tisti dan pobožno in v duhu pokore molijo trikrat „Oče naš“ in trikrat „Češčena Marija“ in na koncu „apostolsko vero“ v čast bridkemu trpljenju našega Gospoda Jezusa Kristusa. Kjer je več ljudi pri mizi, se naj ta molitev opravlja na glas in skupaj.

Posebej se še v Gospodu opominjajo vsi verniki, da si naj prizadevljejo po svojih močeh, to od svetega očeta dovoljeno olajšavo postne zapovedi nadomeščati z drugimi pobožnimi deli, zlasti s tem, da obilneje opravljajo dobra dela krščanskega usmiljenja ter podpirajo ubožce in siromake.

b) Župniki imajo po kanonu 1245 § 1. oblast, da v posebnih slučajih iz pravičnega vzroka posameznim župljanom in posameznim družinam tudi takrat, če se nahajajo izven župnije, in v svoji župniji tudi tujcem

¹ Cerkevni zaukaznik za Lavantinsko škofijo, 1917. Št. XIV. odst. 112. točka IV. str. 175 in 178—180.

izpregledajo postno zapoved, bodi pritrinati si pri jedi, bodi vzdržati se mesnih jedi, kakor tudi oboje. Bolnikom za nekoliko časa olajšati post, so pooblašteni tudi izpovedniki. Pritrinati si pri jedi pa niso dolžni bolniki in tisti, ki morajo opravljati prav težka dela.

Končno se odloči za lavantinsko škofijo vsled pooblaščenja izdanega od svetega očeta papeža Benedikta XV. z ukrepom svete konciljske kongregacije z dne 9. novembra 1920, da se čas za opravljanje svete izpovedi in za prejem svetega velikonočnega obhajila začne s 1. postno nedeljo in se konča s 1. nedeljo po Binkoštih ali s praznikom presvete Trojice. Verniki se opomnijo na starodavno cerkveno določbo in hvale-

Opomba. Postna postava naj se vernikom oznanj v nedeljo Quinquagesima. Med letom pa se še vsak post posebej oznanj prejšnjo nedeljo.

vredno navado, da sveto velikonočno obhajilo, ako mogoče, prejmejo v domači župnijski cerkvi. Vrhutega se še pripomni, da so od 1. adventne nedelje do Božiča in od pepelnice srede do Velike noči prepovedane šumne ženitne svečanosti, javne gostije in veselice.

Milost Svetega Duha bodi z vami, da bote mogli v duhu ljubezni, pokorščine in zatajevanja samega sebe vestno izpolnjevati postno postavo. Ki pa bodo izpolnjevali to pravilo, mir črez nje in usmiljenje! (Gal. 6, 16).

V Mariboru, dne 5. februarja 1925.

† Andrej l. r.
škof.

3.

Fastenmandat für das Jahr 1925.

Im Sinne des kirchlichen Fastengesetzes und auf Grund der vom Apostolischen Stuhle am 4. Jänner 1922 erteilten Vollmacht wird für das laufende Jahr folgendes Fastenmandat bestimmt:

I. Abbruchstage und Abstinenztage zugleich, also vollständige Fasttage mit Abbruch an Speisen und Enthaltung von Fleischspeisen und Fleischsuppe, sind folgende:

1. der Aschermittwoch;
2. die Freitage des vierzigtägigen Fasten und der Karsamstag bis Mittag (von Mittag an verpflichten Abstinenz und Jejunium nicht mehr);
3. die Freitage der vier Quatemberzeiten;
4. die Vigilien oder Vortage vor Pfingsten, vor den Festen Mariä Aufnahme in den Himmel und Allerheiligen und vor Weihnachten.

II. Nur Abbruchstage, an denen zwar der Genuß von Fleischspeisen, aber nur eine einmalige Sättigung und überdies eine kleine Erquickung morgens und abends erlaubt ist, sind:

1. alle Tage der vierzigtägigen Fasten (auch der Gründonnerstag) mit Ausnahme der Sonntage (darunter sind, wie oben I. 1., 2. und 3. bemerkt, der Aschermittwoch, die Freitage und der Karsamstag, letzterer bis Mittag, strenge Fasttage);
2. die Mittwoche und Samstage der vier Quatemberzeiten.

III. Nur Abstinenztage, an denen die Enthaltung von Fleischspeisen und Fleischsuppe, jedoch ohne Abbruch von Speisen, geboten ist, sind alle übrigen Freitage des Jahres.

IV. An Sonntagen und an gebotenen Festtagen hört jede Fastenverpflichtung auf, sei es nun Abstinenz, oder Abstinenz und Jejunium, oder bloß Jejunium; ausgenommen ist jedoch der Festtag während der vierzigtägigen Fastenzeit, an dem zwar die Abstinenz, nicht aber das Jejunium entfällt. Dasselbe ist der Fall, wenn einer der nunmehr aufgehobenen, aber noch kirchlich mit regelmäßigem Gottesdienst und zahlreicher Beteiligung der Gläubigen fortgefeierten Festtage auf einen Fasttag fällt. Die Vigilfasttage werden nicht antizipiert.

V. In Bezug auf die Dispensen vom Gebote, sich des Fleischessens zu enthalten, gilt folgendes:

1. Nur für einzelne Orte gilt die Erlaubnis, an einem Abstinenztage Fleisch zu genießen, dann, wenn an einem solchen Tage daselbst ein Jahrmarkt, zu dem sich gewöhnlich viel Volk versammelt, abgehalten wird. Diese Dispens gilt jedoch nur für den Ort, an welchem der Markt abgehalten wird, also nicht für andere Orte, die etwa sonst noch zur selben Pfarre gehören.

2. Inbetreff einzelner Personen wird nachstehendes bewilligt:

a) An allen Tagen des Jahres, jedoch mit Ausnahme des Aschermittwochs, des Karfreitags und der Vigilien vor Pfingsten und Weihnachten dürfen Fleisch genießen: Arbeiter in Bergwerken und Fabriken; Reisende, die in Gast- und Wirtshäusern speisen; auch andere, das heißt nicht Reisende, welche z. B. in Städten und sonstigen geschlossenen Orten in Gasthäusern ihre Beköstigung haben.

b) An allen Tagen mit Ausnahme des Karfreitags können Fleischspeisen genießen Angehörige des Militärs, der Gendarmerie und der Finanzwache; die in öffentlichen Gefängnissen internierten Häftlinge, die Köche und Bäcker in diesen Gefängnissen, die aktiven Aufseher und Beamten solcher Anstalten; ferner die Kondukteure auf den Eisenbahnen; jene Reisende, welche in Gasthäusern der Eisenbahnstationen speisen müssen; die Badegäste, überhaupt Kurgäste, welche wirklich zur Herstellung ihrer Gesundheit sich in Bade- oder Kurorten aufhalten. Die gleiche Milderung gilt auch für ihre Hausgenossen und Dienerschaft. Hingegen gilt sie nicht für solche Personen, welche Kur- und Badeorte nur des Vergnügens wegen besuchen.

c) Ohne Einschränkung, d. i. ohne Ausnahme irgend eines Tages, können Fleischspeisen jene genießen, welche ihrer äußersten Armut wegen unter Speisen keine Auswahl treffen können, sondern eben das essen müssen, was sie bekommen, (also wenn sie nicht Fastenspeisen erhalten); ferner überhaupt jene Personen, welche und solange sie in einem solchen Hause leben (z. B. als Dienstboten), in welchem man ihnen keine Fastenspeisen vorsetzt.

Sie sollen jedoch trachten, sich wenigstens am Karfreitage des Fleischgenusses zu enthalten.

VI. An jedem Fasttage, sei es mit oder ohne Abstinenz, wird der Gebrauch von Milchspeisen, Eiern und vom Tierfett (Speck) zur Würze der Speisen, sowohl bei der Mahlzeit als auch bei der kleinen Erquickung gestattet.

VII. Endlich wird noch bemerkt:

a) Allen, die an den Samstagen der Fastenzeit, an Mittwochen und Samstagen der Quatemberwochen und sooft einer der aufgehobenen, aber noch fortgeführten Festtage auf einen Fasttag fällt, Fleischspeisen genießen, sowie allen, die sich der unter Nummer V. angeführten Nachsichten des Fastengebotes bedienen werden, wird anempfohlen, an solchen Tagen drei Vater unser, drei Gegrüßt seist du Maria und den Apostolischen Glauben zu Ehren des bitteren Leidens und Sterbens Jesu Christi andächtig und im Geiste der Buße zu beten. Wo mehrere Hausgenossen zusammen speisen, sollen diese Gebete laut und gemeinschaftlich verrichtet werden.

Überdies werden die Gläubigen ermahnt, diese vom Heiligen Vater gewährte Erleichterung des Fastengebotes nach Kräften durch andere Werke der Frömmigkeit und insbesondere durch reichlichere Unterstützung der Armen und Notleidenden zu ersetzen.

b) Kranken eine weitere Dispens zu erteilen, sind Seelsorger und Beichtväter ermächtigt. Ebenso haben auf Grund des neuen Codex (Kanon 1245) auch die Pfarrer das Recht, in einzelnen Fällen aus rechtmäßiger Ursache die ihnen untergebenen einzelnen Gläubigen und einzelnen Familien auch außerhalb ihres Sprengels

und in ihrem Sprengel auch Fremde vom allgemeinen Gesetz der Abstinenz und des Jejuniums sowie beider zugleich zu dispensieren. Nicht verpflichtet sind zum Abbruchfasten Kranke und jene, die anstrengende Arbeiten zu verrichten haben.

Zuletzt wird auf Grund der vom heiligen Vater Benedikt dem XV. mit dem Dekret der heiligen Konzilskongregation vom 9. November 1920 erteilten Bevollmächtigung bestimmt, daß für die Lavanter Diözese die Zeit für die Ablegung der heiligen Beicht und für den Empfang der heiligen Osterkommunion mit dem ersten Fastensonntage beginnt und bis zum ersten Sonntage nach Pfingsten oder bis zum Feste der allerheiligsten Dreifaltigkeit einschließlich dauert. — Zugleich wird an die alte Vorschrift und löbliche Gewohnheit erinnert, die österliche Kommunion womöglich in der Pfarrkirche zu empfangen. Auch werden die Gläubigen noch daran erinnert, daß während der geschlossenen Zeit, d. i. vom ersten Adventsonntage bis zum Weihnachtsfeste einschließlich und vom Aschermittwoch bis zum Ostersonntag einschließlich, geräuschvolle Hochzeitsfeierlichkeiten sowie öffentliche Lustbarkeiten und Ergötzungen untersagt sind.

Die Gnade des Heiligen Geistes sei mit Euch, auf daß Ihr in stande seiet, im Geiste der Liebe, des Gehorsams und der Buße das Fastenmandat gewissenhaft zu erfüllen. Und alle, welche nach dieser Richtschnur wandeln werden, Friede sei über sie und Barmherzigkeit Gottes! (Gal. 6, 16).

Maribor, am 5. Februar 1925.

† Andreas m. p.
Bischof.

Anmerkung. Das Fastenmandat ist am Sonntage Quinquagesima von der Kanzel zu verlautbaren. Überdies ist während des Jahres jeder Fasttag am vorhergehenden Sonntage den Gläubigen bekannt zu geben.

4.

Sveta birma v mariborski stolnici

se bo letos zavoljo rimskega romanja delila namesto binkoštno nedeljo že na praznik Vnebohoda Gospo-vega, dne 21. maja 1925. To naj oč. gg. dušni pastirji, kjer je potrebno, o priliki oznanijo vernikom raz leco.

5.

Kanonična vizitacija

se bo leta 1925 vršila v dekanijah Maribor desni dr. br., Velika Nedelja, Zavrče, Staritrč in Marenberg. Posamni dnevi se bodo naznanili v prihodnjem uradnem listu.

6.

Quaestiones theologicae anno 1925 exarandae.

1. Clerici debent sanctiorem prae laicis vitam interiorem et exteriorem ducere (Can. 124). In quo consistit vita interna eiusdemque sanctitas? Quibus mediis sanctitas internae vitae sacerdotis conservatur et augetur? — 2. De peccati originalis essentia. Refutandi sunt errores circa hanc doctrinam catholicam grassantes. — 3. Izdela naj se kateheza o drugi cerkveni zapovedi za otroke najvišjega razreda osnovnih šol.

7.

Pastoralna konferenčna vprašanja za leto 1925.

1. Kaj najbolj uničuje krščansko življenje v župniji? Kaj naj stori dušni pastir proti zabaveželjnosti, nezmernemu uživanju opojnih pijač in nečistovanju? — 2. Kako naj dušni pastir v katoliških organizacijah poglobi versko in nravno življenje?

8.

Župnijski izpiti

se bodo vršili leta 1925 v dnevih 28., 29. in 30. aprila, potem 1., 2. in 3. septembra v škofijski pisarni v Mariboru. Prošnje za pripustitev k župnijskemu izpitu je treba najmanj 14 dni pred izkušnjo predložiti lavantinskemu škofijskemu ordinariatu po pristojnem dekanijskem uradu. (Actiones et constitutiones Synodi dioecesanæ anno 1900. peractæ. Maribori, 1901. Cap. LVI. pag. 563 sq. lit. a).

9.

Examen triennale subeundum anno 1925.

Ad examen triennale iuxta can. 130 C. I. C.¹, subeundum ex Theologia dogmatica die 10. mensis Septembris 1925 et quidem hora 9. ante meridiem

¹ Folium officiale dioecesis Lavantinae, 1919. Num. I. alin. 12. pag. 25 sq.

in episc. consistoriali cancellaria Maribori, hisce invitantur omnes sacerdotes saeculares, qui ann. 1922, 1923 et 1924, expleto studiorum curriculo, in dioecesi Lavantina curam animarum ingressi sunt. Qui examinandi pro anno labente a pensis theologicis exarandis dispensantur.

10.

Sveta olja

se bodo delila po navadi na Veliki četrtek v škofijski pisarni. Posodice naj se poprej skrbno osnažijo.

11.

Osebna naznanila.

Imenovana sta bila: P. n. g. dr. Franc Ksav. Lukman, vseučilišni profesor v Ljubljani, in titl. g. Jožef Čížek, dekan Jareninski, za častna kanonika lavantinskega stolnega kapitlja (1. januarja 1925).

Umeščeni so bili gospodje: Peter Jurak, provizor opatijske in mestne župnije v Celju, kot opat in mestni župnik istotam, in Franc Ostrž, provizor pri Mali Nedelji, kot župnik ravnotam (1. januarja 1925); Vincenc Lorenčič, župnik pri Sv. Ožbaltu ob Dravi, kot župnik pri Sv. Katarini na Kapli (1. februarja 1925).

Postavljeni so bili gospodje: Marko Sagaj, župnik na Breznem, za soprovizorja pri Sv. Ožbaltu ob Dravi (1. februarja 1925); Henrik Holsedl za veroučitelja na državni osnovni šoli v Dolnji Lendavi (11. oktobra 1924); Štefan Horvat za I. stalnega kateheta na državni osnovni šoli v Murski Soboti (13. oktobra 1924) in Anton Polutnik za II. stalnega veroučitelja na državni osnovni šoli v Murski Soboti (14. oktobra

1924); Ignac Brvar, kapelan na Vranskem, kot provizor istotam (4. februarja 1925).

Nastavljeni so bili gospodje: O. Elekt Hamler kot kapelan pri Sv. Trojici v Slov. gor. in o. Hijacint Podgoršek kot kapelan pri Sv. Mariji v Mariboru (1. septembra 1924); Ferdinand Lavrinc, vpok. župnik od Sv. Jurija (Sternberg) na Koroškem, kot pomožni duhovnik na Slivnici pri Celju (1. januarja 1925) in Leopold Arko, duhovnik goriške nadškofije, kot kapelan v Selnici ob Dravi (7. januarja 1925).

Prestavljena sta bila gospoda kapelana: Franc Rop od Sv. Trojice v Halozah (I) v Žalec (II) in Alojzij Zdolšek iz Žalca (II) k Sv. Trojici v Halozah (I — 1. februarja 1925).

Začasno prazno ostane mesto vikarja v Celju in kapelana na Vranskem.

Umrli je gospod Franc Ksav. Irgl, župnik na Vranskem, dne 30. januarja 1925, v 69. letu svoje starosti.

Priloga: Voditelj Marijinih družb, letnik I. štev. 4.

Lavantinski škofijski ordinariat v Mariboru,

dne 6. februarja 1925.